

ПРВИ МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ ФОРУМ ЈЕЗИКА И КУЛТУРЕ

[China Beijing International Language and Culture Expo,
September 11 to 13, 2017]

DOI 10.7251/FILN1719211C

Први научни форум посвећен међународној размјени језика и култура одржан је од 11. до 13. септембра 2017. године у Пекингу. Домаћин форума била је Државна комисија за језик Кинеског министарства образовања, а организатор Пекиншки универзитет за стране студије [Beijing Foreign Studies University]. У суорганизацији форума учествовали су Пекиншка комисија за језик, Центар за учење и истраживање страних језика и Кинеска лексикографска асоцијација. Дводневна конференција окупила је преко триста учесника, реномираних научника и експерата, из цијелог свијета, позваних да дају своја мишљења и нове концепте за развој језика и култура, с циљем успостављања платформе за језичку и културну размјену, друштвену и технолошку промоцију и пројекте сарадње.

Рад конференције конципиран је у четири паралелне секције, и то: Језичко планирање и учење језика [*Language Policy Planning and Language Teaching*], Језичка интелигенција и индустријски развој [*Language Intelligence and Economic Growth*], Језичка рехабилитација и људско здравље [*Language Rehabilitation and Human Health*], Библиографије и културно наслеђе [*Reference Books and Culture Inheritance*]. Само отварање конференције обиљежио је низ пленарних предавања различитих домаћих и иностраних стручњака на подручју (социо)лингвистике, контрастивне, корпусне и компјутерске лингвистике, те двојезичне лексикографије. Прво пленарно предавање одржао је Лудвиг Ајхингер [Ludwig M. Eichinger], директор Института за њемачки језик (Манхајм), у коме је говорио о могућностима примјене нових концепата у анализи синонима у савременом њемачком језику. Затим су слиједила предавања која су се односила, у најширем смислу, на примијењену лингвистику и развој нових концепата кад је ријеч о превођењу и улози информационах технологија при обради језичког корпуса. Реферат Галал Вокера [Galal Walker], професор са Државног универзитета у Охају, тумачио је питања обликовања, тј. креирања значења при учењу страног језика. Лексикограф Сара Волдрем [Sarah Waldram], гостујући стручњак Оксфордске универзитетске штампарије и савјетник о језичким питањима у Palgrave Macmillan, говорила је о специфичностима оксфордских издања двојезичних рјечника, фокусирајући се на интернационалну верзију најпрестижнијих кинеских лексикографских издања.

Прва и најбројнија секција, о језичком планирању и учењу језика, иза чије организације стоји Национални истраживачки центар за државне језике и Национални истраживачки центар страних језичких студија при Пекиншком универзитету за стране студије, окупила је учеснике којима је заједничко истраживачко поље језичко планирање и учење језика. У фокусу обрађиваних тема представљена су искуства и изазови у систему језичког планирања и језичке политика у Кини, САД, Јужној Африци, Чешкој Републици, Малезији, итд. Преглед језичких истраживања која осветљавају питање језичког планирања у Малезији, изнио је свјетски признат малезијски професор Аванг Бин Саријан [Awang Bin Sarian]. Он је у свом раду изнио запажања о импликацијама језичког планирања на малезијски образивни систем, узевши у обзир и статус поменутих категорија и на тлу Кине. Ивана Боздечова [Ivana Bozdechova], професорица савременог чешког језика на Институту за чешки језик и теорију комуникације при Карловом универзитету у Прагу, говорила је о статусу актуелних образовних модела језичког планирања у Чешкој Републици као чланици Европске уније. На примјеру учења чешког језика као страног, проф. Боздечова дала је посебан осврт на историјат, статус и перспективе учења чешког језика за кинеске студенте. Професор на Институту за етнологију и антропологију Кинеске академије за друштвене науке Хуанг Ксинг [Huang Xing], у свом реферату представио је новине у језичком планирању које Кина спроводи кад је ријеч о мањинским језицима. Установљавање и реформа мањинских језика, успостављање њихових језичких стандарда (с акцентом на терминолошки систем и транслитерацију), јесу с циљем заштите и њиховог очувања, а што улази у планове домаћих истраживачких пројеката о језичкој заштити. Професор египтологије и експерт за језике древних цивилизација Шелдон Ли Гослин [Sheldon Lee Gosline] говорио је о универзалним законима, тј. критеријумима који регулишу писани језик. Поређењем исходишта која су предодредила настанак сликовног египатског писма, с једне, и најранијих облика кинеског писма, с друге стране, аутор долази до закључка да се свијест о сопственом идентитету управо изводи из учења језика.

Предсједник Кинеског социолингвистичког друштва, професор Гуо Кси [Guo Xi], у свом раду о различитостима у настави кинеског језика, истакао је да слијепо праћење нових метода у учењу кинеског језика, није донијело очекиване ефекте у пракси. Наиме, примјена нових техника у учењу језика, само уз претходно потпуно разумијевање и реалности процеса језичког поучавања у Кини, може изродити планове на основу којих би се темељио модеран и научни концепт у процесу савладавања језика. Професорица социолингвистике и методике са Универзитета у Преторији Рефилве Моронгва Рамагоши [Refilwe Morongwa Ramagoshi] имала је излагање на тему препреке у учењу сото језика (Сетсвана) после 1994. у Јужној Африци. Процес десегрегације у школама, који је наступио

у Јужној Африци 1994, као посљедица доласка демократског управљања, имплицирао је позитивне промјене у школској пракси. Професорица Рамагоши, као посебну специфичност, истакла је важност изучавања особина природних идиома у Јужној Африци, аспект који је готово занемарен и када је ријеч о сото језику. Интензивнија истраживања у том правцу могла би допринијети најприје како његовој заштити тако и његовој одговарајућој употреби не само унутар него и ван школске праксе. Даи Манчун [Dai Manchun], професор лингвистике на Пекиншком универзитету за стране студије и истраживач при Националном центру за развој државног језичког капацитета, у свом је реферату изнио анализу компонената вишејезичне компетенције, као својеврсног динамичног система који се функционално дограђује, издвајајући и три етапе битне за њен индивидуални развој. Прва етапа претпоставља нужни индивидуални језички развој уопште, други ниво подразумијева јачање основа за стицање вишејезичне компетенције, и трећи, ниво који представља промоцију језичке конкурентности. О актуелним питању функционисања „језика“ у Босни и Херцеговини, говорила је др Вера Ђеврић Нишић, у реферату *‘Тројезичност’ у Босни и Херцеговини: варијанте и инваријанте*. Тема рада односила се на анализу језичко-стилских одлика *Билетна Централне банке Босне и Херцеговине*, с фокусом на лексички језички ниво. Саопштење др Хелене Блазинске [Helena Blazinska], истраживача класичних језика са Католичког универзитета у Лублину, садржавало је презентацију о Пољацима у Харбину. Реферат је обухватио и историјски контекст, који је започео 1898, у коме су посебно значајну улогу имале пољске школе, цркве и асоцијације, а гдје су незаобилазна имена били и ондашњи наставници, међу којима је најпознатији К. Гроцховски [K. Grochowski]. Професор лингвистике Салису Ахмед Јакасаи [Salisu Ahmed Yakasai], са Нигеријског универзитета Сокото, изнио је анализу специфичних симбола поеме на чадском језику пјесника Акилу Алиу [Akilu Aliyu]. Биљежење вриједности епитета које доноси тај поетски дискурс, разоткривају истовремено и популарне симболе на којима почивају како естетске тако и традиционалне вриједности материјализоване у културном животу чадске заједнице. Зханг Сијинг [Zhang Siying], уредник Издавачког центра за учење страних језика и експертски члан Кинеске асоцијације преводилаца, презентовала је окосницу кинеског преводилачког пројекта *Кључни концепти кинеске мисли и културе*, покренутог 2014. године. План *Пројекта*, који уједно представља и успјешан примјер како језик олакшава комуникацију између различитих култура, јесте публикување више од 900 кључних концепата кинеске мисли и културе. Главна едиција, у којој је до сада објављено 500 кључних концепата у кинеско-енглеском формату, имала би, осим штампане, и дигиталну верзију за свјетску дистрибуцију.

Први међународни форум језика и културе, праћен у изузетној организација кинеских домаћина, а прије свих, Пекиншког универзитета за стране студије, окупио је бројне стручњаке из хуманистичких научних дисциплина, који су имали прилику стећи увид у нова знања и трендове. Форум је у најбољем свјетлу промовисао и платформу за комуникацију научних радника широм свијета, доносећи нове концепте у језичком планирању, језичком образовању, развоју и заштити језика.

Вера Ћевриз Нишић